

CIÈNCIA I UNIVERSITAT A
LA CATALUNYA SOBIRANA

David Bueno
i Torrens

Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència

Sobiranisme universitari

Des de la immensa manifestació de l'Onze de Setembre, cada dia molts *media* es fan ressò d'aspectes concrets del debat sobiranista, el qual es compon de la suma de molts debats sectorials amb els quals hem de començar a bastir quin model de país volem construir en tots els camps: educació, sanitat, indústria, medi ambient, seguretat, etc. Això inclou també quin model d'universitat serà més útil per servir als ciutadans del país i com volem que sigui la recerca científica, sens dubte dos puntals crucials –però no els únics– pel creixement personal, social i econòmic. Aquest debat, tanmateix, no es pot limitar a les actuacions del govern i els partits, sinó que ha de sorgir, de manera molt important, de la societat civil, els protagonistes d'aquesta transició nacional. Fins aquí, sóc conscient que no he dit res que no s'hagi discutit en nombroses ocasions en les pàgines d'aquest diari. El que vull, a partir d'ara, i a diferència de la major part d'articles que escriu, és compartir una iniciativa l'objectiu de la qual és servir de catalitzadora d'aquest debat en el camp de la universitat i la recerca científica experimental.

AQUESTA INICIATIVA ha comportat la redacció d'un llibre no venal que es va presentar fa just una setmana a l'IEC,

escrit amb vocació de servei i publicat per Publicacions de la Universitat de Barcelona, del qual he estat editor, que podeu descarregar lliurement i gratuïtament en format PDF (<http://goo.gl/ANVRD>). La seva gestació es va iniciar just una setmana després de la Diada, i des del primer moment es va voler que tingués la màxima difusió possible perquè pogués arribar a tothom interessat a pensar com volem que sigui la universitat i la ciència catalanes, a través del diàleg i la reflexió –també se n'ha fet una edició limitada en paper que s'ha enviat al govern, institucions i partits, per dinamitzar el seu efecte catalitzador.

AQUESTA OBRA COL·LECTIVA inclou una introducció on es recull de manera exhaustiva l'estat actual de les universitats catalanes i de la recerca científica –per planificar el futur primer cal saber d'on partim–: recursos humans, materials i econòmics; mapa universitari i de centres de recerca; posició dins el con-

Cal que anem construint aquest futur, el present no s'atura mai

text europeu i mundial, etc. I després exposa l'opinió crítica, fonamentada i informada, de tretze experts de prestigi reconegut de tots els àmbits universitaris i de recerca catalans sobre com creuen que ha de ser la nostra universitat i en quins paràmetres s'ha de basar la recerca científica a Catalunya.

ÉS IMPOSSIBLE RESUMIR en un article la gran quantitat de dades i excel·lents idees i propostes que conté –tanmateix el podeu descarregar i fullejar–, algunes sens dubte controvertides i no sempre coincidents, però a mode de resum els principals reptes que destaquen aquests experts són: el poc pes de la meritocràcia; el dèficit de transferència científica a la societat; l'allunyament amb l'empresa privada; la poca potenciació de la formació professional; una política de preus de matriculació massa allunyada del cost real; una dèbil política de beques; un model de governança ineficaç; un mapa de graus excessivament rígid; una durada dels estudis que no concorda amb la de la major part de països europeus; una infradotació dels pressupostos per a investigació; una connexió insuficient entre els centres de recerca i les universitats; l'ordenació del mapa de centres, i la necessitat d'identificar les matèries estratègiques. Cal que a poc a poc anem construint aquest futur, perquè el present no s'atura mai.